

Vergaderjaar 2012–2013

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 1701

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juli 2013

In het dertigledendebat over de versoepeling van het vreemdelingenbeleid, die mogelijk gepaard gaat met de invoering van strafbaarstelling van illegaliteit, van 22 mei jl (Handelingen II 2012/13, nr. 85, item 5, blz. 32–65) is door het lid Van Hijum een motie ingediend, waarin de regering wordt verzocht om in de begroting voor 2014 inzicht te verschaffen in de toedeling van financiële taakstellingen aan de IND, het COA en de DT&V en in de gevolgen voor de beleidsuitvoering en de apparaatskosten (Kamerstuk 19 637, nr. 1666). Dit vanwege de constatering dat de organisaties in de vreemdelingenketen te maken hebben met een stapeling van financiële taakstellingen. In reactie hierop heb ik uw Kamer een brief toegezegd, waarin wordt aangegeven of het mogelijk is dit overzicht in de ontwerpbegroting 2014 op te nemen.

In de ontwerpbegroting 2014 wordt naar aanleiding van de aangehouden motie Van Hijum een overzicht gegeven met per uitvoeringsorganisatie het aandeel in de efficiëncytaakstelling Rutte 2. Omdat de informatie zoals gevraagd in de motie verder strekt, past dit niet in de ontwerpbegroting 2014 en informeer ik u middels deze brief over de taakstellingen die de IND, het COA en de DT&V in recente jaren toebedeeld hebben gekregen en de maatregelen die zijn getroffen om de betreffende taakstelling te realiseren.

Overzicht taakstellingen

In de onderstaande tabel staan de belangrijkste taakstellingen, waarmee in recente jaren de budgetten voor de IND, het COA en de DT&V zijn gekort. De taakstellingen zijn afkomstig uit de Regeerakkoorden Rutte 1 en Rutte 2 en uit de reorganisatie IND bij de Tijd. Naast deze expliciete taakstellingen hebben de diensten in diverse jaren geen prijsbijstelling ontvangen ter compensatie van de inflatie.

Taakstellingen (€ mln)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
COA						
Rutte 1 Efficiëncytaakstelling 4 x 1,5%	7	11	15	15	16	17
Rutte 1 Beperken instroom en verkorten doorlooptijden	30	50	50	50	50	50
Rutte 1 Rationalisatie COA			10	10	10	10
Rutte 2 Efficiëncytaakstelling 13,3%				3	6	7
Totaal	37	61	75	78	82	84
IND						
IND bij de Tijd	45	45	45	45	45	45
Rutte 1 Efficiëncytaakstelling 4 x 1,5%	8	11	15	15	16	17
Rutte 1 Legestaakstelling	10	10	30	30	30	30
Rutte 2 Efficiëncytaakstelling 13,3%				9	21	26
Totaal	63	66	90	99	112	117
DT&V						
Rutte 1 Efficiëncytaakstelling 4 x 1,5%	1	1	2	2	2	2
Rutte 2 Efficiëncytaakstelling 13,3%				2	5	6
Totaal	1	1	2	4	7	8
Totaal aan taakstellingen vreemdelingenketen	101	129	166	181	201	209

COA

Het budget dat beschikbaar is voor het COA is door de genoemde taakstellingen verlaagd met € 37 mln in 2013 oplopend tot € 84 mln in 2018.

De generieke efficiëncytaakstelling Rutte 1 van jaarlijks 1,5% wordt ingevuld door efficiëncymaatregelen binnen het COA.

In het Regeerakkoord Rutte 1 werd aan de vreemdelingenketen een taakstelling van structureel € 50 mln opgelegd, te realiseren door een beperking van de asielinstroom en een versnelling van de asielprocedures. Omdat instroom- en doorstroombeperkende maatregelen tot een lagere bezetting in de centrale asielopvang zouden leiden, werd deze taakstelling op het COA-budget verwerkt. Door internationale regelgeving zijn de mogelijkheden om de asielinstroom te beperken zeer beperkt. Desalniettemin laat de instroom sinds 2010 een daling zien. Er zijn daarnaast belangrijke stappen gezet om de doorlooptijden in de asielprocedures te verkorten. Zo is de IND tegenwoordig in staat om meer dan 60% van de asielaanvragen af te doen in de achtdaagse algemene asielprocedure. De gemiddelde doorlooptijd in de procedure, en daarmee de tijd die de asielzoeker in de opvang doorbrengt, is hierdoor aanzienlijk teruggebracht. Bovendien zijn binnen het Programma Stroomlijning Toelatingsprocedures diverse maatregelen uitgewerkt om de asielprocedures te verkorten en stapelen van procedures tegen te gaan. Ook is er een versnelling aangebracht in de termijn waarbinnen vergunninghouders naar gemeenten worden uitgeplaatst. De genomen maatregelen hebben een belangrijk dempend effect op de gemiddelde doorlooptijden van de procedures, en daarmee op de opvangkosten bij het COA.

Als gevolg van een gerechtelijke uitspraak is de trend van een dalende opvangduur inmiddels veranderd in een stijging. Door de uitspraak moet onderdak worden geboden aan gezinnen met minderjarige kinderen, die anders in een humanitaire nood situatie dreigen terecht te komen. De gemiddelde opvangduur is hierdoor gestegen, waardoor er spanning is komen te staan tussen de krimp in de budgetten als gevolg van de taakstellingen, en de mogelijkheden om de kosten daadwerkelijk terug te

dringen. Als de taakstelling hierdoor niet kan worden gerealiseerd, zal deze op alternatieve wijzen moeten worden gedekt.

Op het COA-budget is in het Regeerakkoord Rutte 1 een taakstelling verwerkt die gerealiseerd dient te worden door een meer duurzame vastgoedportefeuille bij het COA, de taakstelling rationalisatie COA. Omdat deze taakstelling in alle jaren € 10 mln bedraagt, maar het totale COA-budget steeds verder daalt, legt deze taakstelling de komende jaren een steeds grotere druk op de kostprijs voor de opvang van een asielzoeker.

De efficiencytaakstelling Rutte 2 wordt ingevuld in samenhang met de efficiencytaakstellingen van de IND en de DT&V, door intensievere samenwerking tussen de drie organisaties binnen de vreemdelingenketen.

IND

Het budget voor de IND is in de afgelopen jaren meerdere malen gekort. De eerste bezuiniging betreft het reorganisatieproject IND bij de Tijd. Op basis van een business case was de inschatting dat de IND door verdergaande automatisering met behulp van INDiGO het werk kon verrichten met substantieel minder mankracht. Hierdoor werd een besparing van structureel € 45 mln mogelijk geacht. Het IND-budget is voor dit bedrag gecorrigeerd.

In het Regeerakkoord Rutte 1 heeft de IND twee taakstellingen opgelegd gekregen. De eerste betreft de generieke efficiencytaakstelling Rutte 1 van jaarlijks 1,5%. Deze taakstelling wordt ingevuld door efficiencymaatregelen binnen de IND, onder meer door goedkopere huisvesting en facilitaire diensten.

De tweede taakstelling uit het Regeerakkoord Rutte 1 betreft een legestaakstelling van structureel € 30 mln. Deze taakstelling diende gerealiseerd te worden door verhoging van de legestarieven voor reguliere migranten naar een kostendekkend niveau. De moederbijdrage aan de IND is gekort met het bedrag van de legestaakstelling. De IND heeft medio 2011 de legestarieven aanzienlijk verhoogd. Op dat moment lag de realisatie van de taakstelling op schema. In 2012 is er als gevolg van uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een streep gezet door het principe van kostendekkende legestarieven voor de legesfeiten die betrekking hebben op Europese richtlijnen. Als gevolg hiervan dienden een aantal legestarieven in 2012 aanzienlijk te worden verlaagd en heeft restitutie van te veel betaalde leges plaatsgevonden. Als gevolg hiervan kon de legestaakstelling niet worden gerealiseerd, hetgeen resulteerde in een aanzienlijke tegenvaller. Hiervoor zijn binnen de VenJ-begroting alternatieve maatregelen genomen.

Zoals hiervoor al beschreven wordt de efficiencytaakstelling Rutte 2 ingevuld in samenhang met de efficiencytaakstellingen van de DT&V en het COA, door intensievere samenwerking tussen de drie organisaties.

DT&V

De Dienst Terugkeer & Vertrek heeft geen specifieke taakstellingen gekregen. De efficiencytaakstelling Rutte 1 van 1,5% per jaar heeft de

DT&V ingevuld door efficiëncymaatregelen binnen de DT&V. De efficiëncytaakstelling Rutte 2 wordt ingevuld in samenhang met de taakstellingen van de IND en het COA.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven